

عنوان مقاله:

بررسی چند روایت از نبرد ایرانیان با دیوهای مازندران در متون پهلوانی پس از شاهنامه

محل انتشار:

دوفصلنامه زبان و ادبیات فارسی، دوره 25، شماره 83 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده:

رضا غفوری - استادیار دانشگاه حضرت نرجس(س) رفسنجان

خلاصه مقاله:

یکی از داستان های مشهور شاهنامه رفتن رستم به مازندران برای رهایی کاووس و سپاهیانش است که با کشته شدن دیو سپید، رهایی کاووس از بند او و واگذاری مازندران نیز اشتهار دارد، نفوذ بسیاری هفت خان رستم به اولاد پایان می یابد. این داستان، که به در شماری از منظومه های پهلوانی، طومارهای نقالی و روایت های شفاهی/مردمی شاهنامه داشته است. اثرپذیری این دسته آثار از روایت نبرد رستم با دیوان مازندران به دوگونه است: نخست، در بسیاری از این متون، روایات گوناگونی از رفتن رستم به مازندران و نبرد او با دیو سپید آمده یا اشاره های بسیاری بدان شده است. دوم، در برخی متون حماسی ایران، خواه منظوم و خواه منثور، شماری دیوان و پتیارگان از نژاد دیو سپید حضور دارند که هریک از آنها، پس از آگاهی از نژاد خود و چگونگی کشته شدن آن دیو، به کین از رستم یا یکی از پهلوانان خاندان او می پردازند، اما در همه این داستان ها ناکام می مانند و در نبرد با پهلوان کشته می شوند. اگرچه این دسته روایات در بیشتر متون منثور عامیانه ایران به اختصار آمده است، اما در شماری از متون، مانند شبرنگ نامه، شهریارنامه و برزنامه جدید با تفصیل بیشتری بیان شده است.

کلمات کلیدی:

نبرد مازندران، شاهنامه، شبرنگ نامه، شهریارنامه، برزنامه جدید

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/833552>

